

Kateřina Tučková
**DUMNEZEIŢELE
DIN MORAVIA**

Cuprins

<i>Reguli de pronunție</i>	5
----------------------------------	---

Prolog	7
--------------	---

Partea I

Surmena	13
Dora Idesová	24
Arhiva: ziua întâi	30
Șarpele alb	48
Nocturnă la Pardubice	66
Kateřina Sháňelka	75
Arhiva: ziua a doua	87
Moștenirea comună	101
Amețeala nopții	120
Arhiva: ziua a treia	123
Jakoubek	131
Arhiva: ziua a patra	138
Cazul „Dumnezeițele“	152

Partea a II-a

Internatul	161
Irena Idesová	167
Anticariatul domnului Oštěpka	174
Josef Hofer	180
Descântecul furtunii	195
Alžběta Baglárová	202

Irma Gabrhelová	212
Tata	237
Scrisoarea	254
Josefína Mahdalová	259
Magdaléna Ml̄kva	265

Partea a III-a

Mapa albastră	275
<i>Hexenarchiv</i>	288
Dosarul <i>Hexenwese</i> Surmenová	296
Dosarul <i>Hexenwesenfamilie Mahdalova</i>	311
Cercetătorii cu misiune specială	319
Friedrich Ferdinand Norfolk	328

Partea a IV-a

Koprvazy	337
Justýna Ruchárka	344
Brățara purpurie	361
Věnceslav Rozmazal	367
Ingeborg Pitínová	380
Potočná	393
Janigena	401

Partea a V-a

Jindřich Švanc	413
Bedová	427
Epilog	435
<i>Nota autoarei</i>	445

Surmena

Mult timp crezuse că suferințele lor începuseră de la întâmplarea aceea. De fapt, însă, nu începuseră atunci, în clipa aceea când rămăseseră încremeniți în ușa colibeii de pe costișa Koprvas, holbându-se la trupurile părinților lor. Dora nu era atât de proastă încât să nu-și dea seama, după expresia de pe fețele sătenilor, că totul începuse cu mult mai înainte, atât de demult, încât ea nici nu ținea minte. Nu o amăgeau chipurile lor schimonosite și nici expresiile de compătimire precum: „Ce întâmplare nefericită!“ sau „De ce să vi se întâmple tocmai vouă?“ Nu o înșelau, pentru că făcea ea însăși parte din tot ce se petrecuse, trăise totul pe viu, întâmplarea de atunci se zbătea parcă și acum în ea. Și oricât s-ar fi străduit și s-ar fi împotrivit, se infiltrasă și în sufletul ei bănuiala pe care o auzea mereu rostită în șoaptă în spatele ei, și anume că așa trebuia să fie, că nu s-ar fi putut întâmpla altfel. Așa, sau poate puțin mai altfel, dar oricum într-un mod asemănător și obligatoriu nefericit. Pentru că mama ei era dumnezeiță și nicio dumnezeiță nu are o soartă ușoară.

Totuși, pe de altă parte, Dora înțelesese că se întrecuse orice măsură atunci când auzise că niciuna din cele care cunoșteau tainele acestei îndeletniciri nu mai sfârșise sub secure de peste trei sute de ani.

Atunci de ce tocmai mama ei? se întreba ea neconținut, dar nu primea niciun răspuns. Nimeni nu voia să vorbească despre asta. Când aducea vorba despre întâmplarea de atunci, toți tresăreau speriați și se întorceau cu spatele ca și când ar fi bleșemat în fața unor moaște sfinte. Surmena tăcea și ea.

Așa că nu-i mai rămăsese nimic altceva de făcut decât să înăbușe undeva, în adâncul sufletului, toate acestea. Reușise să facă acest lucru după câteva luni și trântise definitiv ușa în spatele acelei întâmplări, ferm decisă să nu se mai întoarcă niciodată, dar niciodată, cu gândul la ea. Nu mai conta nici când începuse, nu mai conta nici cum avea să se sfârșească.

De altfel, era foarte grăbită. Trebuia să învețe să „facă pe îngerașul“, și sub impresia noilor evenimente tulburătoare, durerea ei s-a risipit treptat. Ea și — *îngerăș!*

Până atunci doar auzise despre ei... Despre îngerășii buni, care îi conduc pe cei aflați la nevoie către dumnezeițe și care nu se aleg niciodată cu mâna goală. Dar nu văzuse până acum niciunul, deși se ascunsese de mai multe ori, intenționat, pe costișa de unde vedea bine spre casa Surmenei, a Irmei sau a Kateřinei Hodulíková¹.

— Arată-mi și mie îngerășul tău, mătușică! Cine face pentru tine pe îngerășul? voia ea să știe, de fiecare dată când venea aici cu mama ei. Dar Surmena se prefăcea că nu auzise niciodată de niciun fel de îngerăș, iar Irena, mama ei, zâmbea.

— Și eu sunt dumnezeiță, spunea ea, și ce, ai văzut la mine pe cineva?

¹ În limba cehă, numele de familie ale femeilor se formează prin adăugarea terminației *-ová* la numele de familie al bărbatului (tată sau soț), deci *Hodulíková* va fi fiica sau soția unui anume *Hodulík*; în cazul numelor de familie terminate în *-ý*, acesta se înlocuiește cu *-á*: *Veselý* — *Veselá*.

Numai că mama ei era o altfel de dumnezeiță, mai specială. Și nici nu se mai îndeletnicea cu asta. Și tocmai de aceea îngerașii nu mai aduceau pe nimeni la ea.

Iar acum taina se dezvăluisse parcă de la sine, totul se deschisese ca o păstaie prea coaptă și ieșiseră pe neașteptate la iveală toate roadele — nu numai că aflase cine sunt îngerașii dumnezeițelor, dar devenise și ea unul dintre ei.

Lumea se schimbaseră din temelii. Se duseseră de mult după-amiezile acelea care semănau una cu alta, dispăruseră clipele de plictiseală, când viața își estompa contururile clare. Din momentul când devenise îngeraș, nu mai stătuse niciodată să taie frunze la câini pe băncuța de pe prispă, în singurătatea munților. Timpul ei devenise o parte din timpul multor oameni pentru care juca un rol important. Și-l îndeplinea cu mândrie și cu conștiința răspunderii față de o tradiție plină de taine, care venea dintr-un trecut atât de îndepărtat, încât nimeni din Žitková sau din Kopanice¹ nu știa să spună de când anume. Toți clătinau din cap cu mare respect:

— Îndeletnicirea de dumnezeiță este străveche, dumnezeițele și îngerașii au fost aici dintotdeauna.

Dintotdeauna, de când era lumea lume. Dora știa și ea prea bine lucrul acesta, dar ceea ce nu bănuise până în momentul în care devenise îngeraș era că dumnezeițele și măiestria lor sunt atât de prețioase. Că în alte locuri nu există. Când era mică, credea chiar că a fi dumnezeiță este una din formele de existență — adică femeile se împart, pe scurt, în mătușile de la poștă sau de la întovărașire, în mulgătoarele și îngrijitoarele

¹ Regiunea Kopanice din Moravia se află la granița cu Slovacia. Denumirea de *Kopanice* provine de la povârnișurile foarte abrupte, care nu permit practicarea agriculturii altfel decât cu săpăliga (ceh. *kopat* „a săpa, a prăși“).

de la CAP și în cele care se întrețin din meseria de dumnezeiță. I se părea că este o meserie la fel de firească și de obișnuită ca oricare alta. Și nici prin cap nu-i trecuse că nu ar exista și în altă parte.

Abia atunci când devenise îngeraș și aflase de la ce mare depărtare vin oamenii la dumnezeițe își dăduse seama cât de deosebite erau aceste femei. Și își îndeplinise apoi rolul de îngeraș cu și mai multă râvnă și respectase cu sfințenie tot ce îi spunea Surmena.

— Când vine autobuzul, să fii întotdeauna în apropierea stației, dar să nu atragi nimănuși atenția, așteaptă să ți se adreseze oamenii ție. Dacă întreabă cineva care e drumul spre dumnezeiță, tu să întrebi dacă e așa de prost, încât să creadă în dumnezeițe. Așteaptă să vezi ce răspunde. Dacă o să fie încurcat, adu-l încoace. Dar dacă o să fie sigur de el, lasă-l în pace și dispari, de la unul ca el nu ne așteaptă nimic bun. Și ferește-te de cei care vin câte doi. Ține minte că oamenii vin aici mânați de o suferință care este numai a lor și nu au nevoie de martori, îi repeta adesea Surmena.

Iar Dora ținuse foarte bine minte. Îi privea cu mare luare aminte pe oamenii care coborau din autobuzul de după-amiază dinspre Brod, iar când vedea câte un străin care privea dezorientat în toate părțile, îi ținea calea și aștepta până când acesta o întreba:

— Fetițo, te rog frumos, nu știi unde locuiește pe aici o dumnezeiță?

Oamenii erau feluriți, unii obișnuiți, alții deosebiți, aproape întotdeauna singuri și necăjiți, dar uneori apăreau și perechi, așa cum o avertizase Surmena. De cele mai multe ori erau un bărbat și o femeie, amândoi tineri și sănătoși și nu păreau deloc să aibă vreun necaz — Dora era absolut convinsă că nu au

nicio nevoie de ajutorul dumnezeiței. De una din aceste perechi își amintește până astăzi, o cunoscuse când abia începuse să facă pe îngerașul.

Cei doi rămăseseră în stație încă mult timp după ce plecase autobuzul, exact așa cum făceau oamenii de rând când se hotărau să caute pe vreuna din dumnezeițe, dar nu știau drumul. Dora îi observase un timp — femeia era îmbrăcată ca o turistă, iar costumul ei făcea o impresie ciudată într-o zi de lucru; se îndrepta întotdeauna brusc atunci când bărbatul care venise cu ea îi șoptea ceva cu colțul gurii. Bărbatul purta pălărie, avea un trenchi lung și se purta ca și când n-ar fi avut nicio legătură cu ea. Dorei i se păruseră suspecti și tocmai se pregătea s-o șteargă, dar, înainte să apuce să se întoarcă cu spatele, observase că bărbatul făcuse un semn din cap, la a cărui vedere femeia porni către ea.

— Fetițo, te rog frumos, nu știi unde locuiește dumnezeița de aici? o întrebase apoi femeia mieroasă.

La început, Dora se mutase în tăcere de pe un picior pe altul, dar apoi dăduse șovăielnic din cap, arătând spre vârful muntelui Kykule.

— Acolo sus, în pădure. E poteca marcată cu semn albastriu, mergeți după semn până la cruce și acolo o să vedeți o singură colibă, acolo locuiește dumnezeița.

Femeia îi mulțumise foarte călduros, scosese o monedă de o coroană din buzunar și i-o îndesase în palmă. Apoi se răsucise vioaie pe călcâie și pornise în direcția arătată. Bărbatul pornise după ea, la câțiva metri distanță. Dora privise un timp în urma lor, până se pierduseră dincolo de cotitura drumului care ducea spre poalele muntelui sălbatic.

Și astăzi se mai întreba dacă cei doi înnoptaseră în coliba din mijlocul pădurii dese, străbătută numai de poteca îngustă,

Simt nevoia să înțeleg trecutul și să mă împac cu el. În timp ce îmi caut subiectul, îmi adun materialul și scriu, nu încetez nicio clipă să mă întreb cum m-aș comporta eu în situații istorice critice. De ce parte aș fi? Aș cădea pradă nebuniei mulțimii sau aș face parte din minoritatea de opoziție? Cât de mult aș fi apoi dispusă să plătesc pentru aceasta? Nutresc un mare respect pentru trecut, ale cărui evenimente nu pot fi în niciun caz clasificate în alb și negru. Aceasta este opinia pe care încerc s-o exprim în cărțile mele. Și sper că acest lucru interesează și pe alții.

Kateřina Tučková

BYBLOS

CURTEA VECHE

Pentru a comanda online sau pentru lista completă a titlurilor publicate la Curtea Veche, vizitează www.curteaveche.ro

începi să afli

ISBN 978-606-588-811-1

9 786065 888111